

Verslag

Datum verslag
17 november 2016

Project
1230099-002

Opgemaakt door
Janneke Klein

Datum bespreking
1 november 2016

Aantal pagina's
3

Vergadering
Regiobijeenkomst EmissieRegistratie Water 2016

Aanwezig
Betrokkenen bij de EmissieRegistratie

Dinsdag 1 november 2016 vond bij Deltares in Utrecht de regiomiddag van de EmissieRegistratie Water plaats. Het doel van deze bijeenkomst was om de deelnemers over de activiteiten van afgelopen jaar (2016) te informeren en input te vragen over activiteiten van komend jaar (2017 en verder).

Aanwezigen

Bij de bijeenkomst waren regionale waterkwaliteitsbeheerders en de leden van de MEWAT (Methodeontwikkeling Water) aanwezig.

Kees Baas	CBS
Erwin Roex	Deltares
Janneke Klein	Deltares
Nanette van Duijnhoven	Deltares
Gert van Ee	HH Hollands Noorderkwartier
Anke Poelstra	HH Schieland en de Krimpenerwaard
Niels Lenting	HH Stichtse Rijnlanden
Jeroen Langeveld	Partners4urbanwaters
Sietske van der Sluis	PBL
Adrie Geerts	Provincie Noord-Brabant
Janco van Gelderen	Provincie Utrecht
Gertjan Stolwijk	RIVM
Arjen Kikkert	RWS West Nederland Noord
Erik Verhofstad	RWS West-Nederland Zuid
Roel Kwanten	RWS Zuid Nederland
Bert Bellert	RWS-WVL
Rob Berbee	RWS-WVL
Jan Hulskotte	TNO
Wim van der Hulst	WS Aa en Maas
Maarten van Schijndel	WS De Dommel
Han Kessels	WS Roer en Overmaas
Frans de Bles	WS Vallei en Veluwe
Leontien van der Molen	WS Vechtstromen
Joan Meijerink	WS Zuiderzeeland

Programma

12.30 uur	Inlooplunch
13.15 uur	Sessie 1: Presentaties uitgevoerde verbeterpunten 2016 <ul style="list-style-type: none">- Welkom – Erwin Roex (Deltares)- Nieuwe emissieschattingen vanuit overstorten – Jeroen Langeveld (Partners4urbanwaters)- Emissies vanuit rwzi's; trends en knelpunten – Kees Baas (CBS)- Regionalisatie bestrijdingsmiddelen – Erwin Roex (Deltares)
14.30 uur	Korte pauze
14.45 uur	Sessie 2: Brainstorm mogelijke verbeterpunten EmissieRegistratie Water <p>Tijdens deze sessie willen we inventariseren wat de regio als belangrijke verbeterpunten voor de EmissieRegistratie ziet. Waar kan de betreffende organisatie mogelijk aan bijdragen?</p>
16.00 uur	Afsluitende borrel

Presentatie Update factsheet 'Effluenten RWZI's, regenwaterriolen, niet aangesloten riolen, overstorten en IBA's' – Jeroen Langeveld (Partners4UrbanWater)

Partners4UrbanWater heeft in 2016 in opdracht van de EmissieRegistratie een update van de factsheet 'Effluenten RWZI's, regenwaterriolen, niet aangesloten riolen, overstorten en IBA's' gemaakt. Aanleiding was dat er steeds meer metingen beschikbaar zijn van vooral regenwateruitlaten en overstorten en de discrepantie tussen metingen en getallen in de EmissieRegistratie. De beschikbare metingen zijn gebruikt om deze bron beter in te schatten. Een ander belangrijk verbeterpunt is dat de post 'rioolvreemd water' is toegevoegd (dit is landelijk gezin zo'n 30% van het rioolwater).

De berekeningen zijn uitgevoerd in Excel en worden beschikbaar gesteld. Komend jaar zal er verder gewerkt worden aan de regionalisering van deze bron.

Presentatie Rioolwaterzuivering in de ER: Trends, balansen en knelpunten – Kees Baas (CBS)

De volgende onderwerpen kwamen tijdens de presentatie aan de orde: uitleg enquête, trends nutriënten en afvalwaterdebiet, trends zware metalen, 'gat in de emissiebalans', knelpunt komende jaren (zware metalenheffing is halverwege 2014 afgeschaft).

Tijdens de presentatie was er discussie over de toekenning van een lozing van een RWZI op regionaal of rijkswater. Probleem is dat soms per seizoen afwisseling is tussen lozing op rijkswater en regionaal water. Het is wel mogelijk om per RWZI verschillende lozingspunten in te voeren, maar of dit nu helemaal goed gaat moet nog worden uitgezocht.

Presentatie Regionalisatie gewasbeschermingsmiddelen – Erwin Roex (Deltares)

In 2016 is door WUR-Alterra een verkenning gedaan naar de mogelijkheden voor een betere regionalisering van de emissies van gewasbeschermingsmiddelen. Voor deze verkenning is gebruik gemaakt van de CBS enquête voor Gewasbeschermingsmiddelen, zoals die iedere 4 jaar wordt uitgevoerd. Voor een aantal voorbeelden van teelt-middel toepassingen is onderzocht in hoeverre het regionaal gebruik verschilt van het landelijk gemiddelde. Voor een aantal van de voorbeeldcombinaties blijkt dit inderdaad het geval te zijn. Echter, of de regionalisatie mogelijk is, is afhankelijk van de hoeveelheid data die beschikbaar is, en het overall gebruik van de middelen, verdeeld over de regio's. Begin 2107 zal verder verkend worden wat er nodig is om een bruikbare regionalisatie beter uit te werken.

Brainstorm mogelijke verbeterpunten EmissieRegistratie Water

De volgende verbeterpunten zijn geopperd:

- Nieuwe en opkomende stoffen:
 - o Waterschappen hebben een probleem met fluorantheen. De stof overschrijdt de norm maar het is onbekend waar het precies vandaan komt.
→ Fluorantheen zit wel met een aantal bronnen in de ER (verkeer, verbrandingsprocessen (depositie), gecreosoteerd hout). Ook de verdeling zit wel goed in de ER.
 - o In grondwater aangetroffen nieuwe stoffen zijn in oppervlaktewater mogelijk ook een probleem (zoals bijvoorbeeld EDTA, EDS, Bisfenol-A en dioxam). De provincies hebben hier een groot onderzoek naar gedaan. Deze stoffen zouden ook in de ER opgenomen kunnen worden.
→ Janco van Gelderen stuurt een lijst met probleemstoffen.
 - o “Speciale” metalen zoals barium, arseen, seleen, thallium. Ook zij vertonen normoverschrijdingen, het gevolg van een strengere norm, door een veranderende normafleiding.
→ dit verbeterpunt staat al een aantal jaar op de verlanglijst van de ER, maar valt uiteindelijk toch af. Ook dit jaar zetten we hem er weer op.
 - o Medicijnen. Sweco voert nu een landelijke hotspot analyse geneesmiddelen uit (STOWA-project). De resultaten van deze studie zouden voor de ER gebruikt kunnen worden.
 - o Microplastics. Is een stofgroep die nauwlettend in de gaten wordt gehouden, Op dit moment nog te vroeg om deze in de ER op te kunnen nemen.
 - o Werkgroep opkomende stoffen bekijkt voor de stoffen die veel worden aangetroffen wat de bronnen zijn en hoe groot ze zijn.
 - o Verbeteren regionalisatie nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. Moet inzichtelijk gemaakt worden
→ Waterschappen kunnen hiervoor input geven, maar dan moet ook iedereen input geven, want aan een beperkt aantal waterschappen die input geven heb je niets voor je regionalisatie. Validatie Stone moet met gegevens van waterbeheerders.
 - o Emissie vanuit landelijk gebied scheiden in emissie vanuit de landbouw en emissie vanuit natuurgebieden
→ Het is de bedoeling dat dit in het nieuwe waterkwaliteitsmodel (Landelijk Hydrologisch Model; vervanging van STONE) wel gebeurt. Dit zal in 2018 gereed zijn.
 - o Interactie met de regio. Uitwisseling gegevens is belangrijk. Waterschappen gebruiken gegevens en zouden meer terugkoppeling aan de ER moeten geven.
 - o Mogelijkheid om te zoeken op CAS-nummer.
→ De ER kan in ieder geval een koppellijst op de website www.emissieregistratie.nl plaatsen.

Verder is er nog gediscussieerd over de rol van de EmissieRegistratie. Wanneer wordt een stof bijvoorbeeld opgenomen in de ER? Zijn ze leidend of volgend op dat gebied? Het is niet voor iedereen duidelijk wat er wel en niet kan met de gegevens van de ER. Welke stoffen zitten er in, wat is de nauwkeurigheid van de gegevens? → De ER neemt deze aspecten ter harte, herkent ze ook uit eerdere contacten met waterbeheerders. Wellicht dat een uitgebreide folder of disclaimer op de website dit zou kunnen oplossen. Hier wordt verder over nagedacht.